

BELGIA

Sistemul de securitate socială

Generalități

Imediat ce începeți să lucrați în Belgia, cotizați la sistemul de securitate socială. Pentru asta angajatorul vostru este cel care trebuie să facă formalitățile necesare pentru afilierea voastră, excepționând pe cele pentru asigurarea de boală pentru care veți dori să alegeți un fond mutual sau să vă înscrieți la Casa auxiliară de asigurări de boală.

Valoarea cotizațiilor de securitate socială este egală cu 13.07% din salariul brut. Ele sunt reținute de angajator.

Trebuie avut în vedere următoarele:

Începerea exercitării unei activități de muncă deschide dreptul la alocații familiale în Belgia, în măsura în care nu există un alt drept la alocații familiale în alta țară. Din partea Belgiei, ar putea fi acordată o majorare.

Începerea unui contract de muncă dă direct dreptul rambursării cheltuielilor medicale via fonduri de boală. Dreptul la veniturile de înlocuire nu intervine, totuși, decât după o perioadă minimă de asigurare de 6 luni în interiorul SEE.

Veți rămâne tot timpul asigurați pe cheltuiala țării de domiciliu în măsura în care veniți beneficiind de o alocație de șomaj sau dacă veniți ca detașat.

Scurte perioade de muncă nu intră, în principiu, în constituirea drepturilor la pensie în Belgia.

Asigurarea de somaj

Dreptul la prestațiile de somaj.

Agentile locale ale Oficiului forțelor de muncă studiază dosarele și determină dreptul la o prestație de somaj.

Trebuie însă să fi lucrat deja în Belgia pentru a putea depune o cerere.

Dreptul la prestațiile de somaj depinde de vârsta dvs și de perioada de lucru deja efectuată în cadrul Spațiului Economic European, în cursul perioadei de referință: dacă aveți mai puțin de 36 ani, trebuie să demonstrați că ați efectuat minim 312 zile de muncă în cursul ultimelor 18 luni ce preced datei introducerii cererii; dacă aveți între 36 și 50 ani, trebuie să fi lucrat minim 468 de zile în ultimele 27 de luni; dacă aveți 50 de ani sau mai mult, trebuie să demonstrați 624 de zile de lucru efectuate în cursul ultimelor 36 de luni dinaintea depunerii cererii.

Puteți lua în calcul și alte posibilități prin consultarea cu organismul competent (ONEM/RVA).

Există și alte posibilități pentru a face față cerințelor. De exemplu, prin intermediul unei perioade de referință mai mari sau o prelungire a perioadei de referință pentru, de exemplu, un trecut profesional exercitat în calitate de independent sau, dacă aveți mai mult de 36 de ani, prin intermediul unei prelungiri a perioadei de referință.

Cum solicitați alocația de somaj?

În caz de somaj temporar, puteți introduce cererea de prestație la organismul competent (ONEM/RVA) în Belgia.

La expirarea contractului, puteți introduce această cerere numai în țara de rezidență (acolo unde se găsește domiciliul dvs).

În cursul unei concedieri sau a încetării contractului, angajatorul va elibera un document C. Cu ajutorul acestui document, puteți solicita prestația de somaj pe lângă un organism de plată la alegerea dvs.

Poate fi vorba de:

- un organism de plata, aflat in legatura cu o organizatie sindicala (FGTB, CSC, CGSLB)
- casa auxiliara de plata a prestațiilor de pensie (CAPAC).

Durata somajului

Durata perioadei de somaj are o influenta asupra prestațiilor. Distingem 3 perioade:

1 perioadă-60% colocatari cu familie in ingrijire - 60 % izolati - 55% colocatari

a2a perioadă-60%-44%-35%

a3a perioadă-60%-44%-prestațieforfetara

Formulare E301 si E303

Daca ati intrat in posesia formularului E303, trebuie sa va inregistrați in primul rand la Biroul local al Fortelor de munca si la organismul competent in materie de angajare (ORBEM-ul la Bruxelles, FOREM-ul in Wallonia, VDAB-ul in Frandra).

Asigurarea de boala

Aceasta rubrica trateaza veniturile de inlocuire.

Oricine locuieste legal in Belgia si satisface conditiile beneficiaza de asigurarea de boala.

Conditii: sa fie afiliat la un fond mutual; sa fi lucrat 120 de zile intr-un interval de timp de 120 zile (perioadele de inactivitate, precum bolile, concediile platite, etc., precum si perioadele de lucru efectuate in celelalte state membre intra si ele in calcul-E-104); sa remiteți fondului mutual bonurile de cotizatii eliberate; sa permiteti acesteia sa efectueze un control si sa dispuna de o dovada de asigurare.

Procedura de semnalare a bolilor:

Discutati cu angajatorul despre aranjamente specifice. Faceti referire, in acest scop, la regulamentul interior al intreprinderii.

In cazul imbolnavirii, trebuie, in majoritatea cazurilor, sa trimiteti fondului mutual un certificat medical întocmit de catre medic, a doua zi, cel mai tarziu. Daca certificatul medical este trimis mai tarziu, indemnizatiile de boala nu vor incepe decat cu aceasta data.

Orice imbolnavire trebuie semnalata angajatorului incepand cu prima zi de absenta, inainte de ora 10. Asigurarea de boala-invaliditate acorda indemnizatii de inlocuire lucrătorilor care au intrerupt activitatea lor profesională ca urmare a incapacitatii de munca.

Informati-va, in timp util, de la angajator si fondul mutual de asigurare.

Prestatii familiale si alocația de maternitate.

Terminologie

Atributaire: intelegem prin „atributaire”, persoana care are dreptul la alocatiile de familie (AF) in functie de munca prestată (sau asimilată cu aceasta). Această persoana trebuie sa aiba, in plus, o legatura de paternitate cu copilul beneficiar. In majoritatea cazurilor, este vorba de tatal copilului.

Alocataire: intelegem prin „alocataire”, persoana careia ii sunt efectiv platite AF. In majoritatea cazurilor este vorba de mama copilului. Beneficiarul: este vorba de copilul in favoarea caruia sunt platite alocatiile familiale.

Orice angajator care are minim unul sau mai multi angajati este supus legislatiei referitoare la alocatiile familiale.

El este obligat sa se afilieze la o casa de compensatii pentru salariati (=casa AF), la alegerea sa, intr-un interval de 90 zile de la data intrarii in serviciu a primului angajat.

Lucratorul trebuie sa fie angajat de către un angajator care plateste taxe catre securitea sociala belgiana (ONSS). In plus, el trebuie sa fie angajat in Belgia, la un angajator sau punct de lucru (sediul de activitate) stabilit in Belgia sau in strainatate pentru un angajator care are un sediu de activitate in Belgia si neputand beneficia de prestatii familiale in tara unde isi exercita activitatea.

Ocupatia sa trebuie sa fie minim echivalenta cu jumatate de norma.

Cu titlu informativ și alte persoane pot, respectand conditiile, avea dreptul la alocații de familie. Este vorba, de exemplu, de someri, de detinuti, studenti, handicapati...Varsta limita pentru a beneficia de AF este de 25 ani (in anumite conditii).

Ratele AF

Sunt acordate doua tipuri de prestatii familiale: alocatiile familiale propriu-zise si alocatiile de nastere

1)Alocatiile Familiale

Legea-program din 22-12-1989 a introdus , in functie de rangul copilului (primul, al doilea, al treilea, etc...) principiul unei sume AF identica pentru toti (=suma de baza), independenta de volumul muncii prestate.

Aceste alocații de baza fac totusi obiectul diferitelor majorări, respectiv:

- suplimente acordate in functie de varsta copiilor
- suplimente acordate catorva categorii de persoane; acestea au ca scop sa tina cont de situatia de fapt a familiilor in care copilul este crescut sau sunt acordate pentru a face fata dificultatilor particulare (ex: taxe majorate pentru copiii somerilor, invalizilor, pensionatilor, orfanilor...)
- suplimente acordate, in anumite conditii, copiilor handicapati si asta pana la varsta de 21 de ani.

2)Alocatiile de nastere

Orice copil care conferă dreptul la AF, conferă in acelasi timp și dreptul la o alocație de nastere. Rangul de nastere al copilului determina valoarea alocației de nastere.

Pensiile pentru retragerea din activitate

Oficiul national de Pensii administreaza, in Belgia, sistemul oficial de asigurare de pensii. Acest organism are un departament de „conventii internationale” pentru beneficiarii care au lucrat in cel putin doua tari.

Putem distinge, in mare, 4 regimuri de pensii: regimul salariatilor, regimul independentilor, al functionarilor din serviciile publice si regimul fostilor angajati care au lucrat in colonii sau intr-o tara care nu e membra a UE.

Valoarea pensiei este plafonata si este determinata in functie de cariera profesionala, salariu si situatia familiala.

Distingem pensia de familist si pensia de persoana singura.

Exista,deasemenea,unregim de pensie de urmas.

Partenerii separati au parte de un regim specific.

Exista, de asemenea, un regim specific pentru lucratorii frontalierei si sezonieri.

Pe de alta parte, exista regimuri speciale pentru mineri, marinari, piloti si ziaristi.

Valoarea pensiei depinde de regim. Este posibil, de asemenea, de a avea dreptul la o pensie combinata de la mai multe regimuri.

Nu exista pensie in cazul contractelor de munca de scurta durata. Daca veniti in Belgia ca sa lucrati in cadrul unui contract de scurta durata, este posibil ca dreptul constituit in cursul acestei perioade sa nu fie luat in calcul, din cauza valorii prea scazute pentru compensatia internationala.

Varsta de pensionare este de 65 de ani la barbati. Pentru femei, este de 62 de ani (incepand cu 1 ian 2000), la 63 ani (incepand cu 1 ian 2003), 64 ani (1 ian 2006) si 65 ani (incepand cu 1 ian 2009). Este posibil de a iesi la pensie anticipata, incepand cu luna ce urmeaza celei de-a 60-a aniversari, in cazul in care cel care face cererea indeplineste exigentele fixate in ceea ce priveste vechimea in munca.

Alte regimuri de pensie sunt:

Pre-pensie: acest regim este constiuit dintr-o indemnizatie de somaj belgian, la care se adauga o suma platita de catre angajator. Pre-pensia poate fi inceputa la varsta de 60 ani, in functie de sistemul national de CCT, sau la o varsta inferioara, daca acest punct este prevazut in CCT-ul specific sectorului sau intreprinderii, sau in caz de restructurare.

Un sistem fiscal este aplicabil economisirilor de pensie: cotizatiile varsate in fiecare an dau dreptul la deduceri fiscale.

Din ce in ce mai des, intreprinderile fac asigurari grupate, la firmele de asigurari comerciale, ce pot cuprinde indemnizatii de pensie complementare.

Fondurile de securitate socială aloca și mici sume complementare.

Salariatii pot continua sa lucreze si dupa indeplinirea varstei de 65 de ani, daca angajatorul lor isi da acordul pentru aceasta. Functionarii sunt obligati sa iasa la pensie la varsta prevazuta. Independentii pot continua sa lucreze atata timp cat doresc, chiar dupa varsta legala de pensionare.

Lucratorii care au iesit la pensie nu pot castiga mai mult de o anumita suma, care depinde de statutul lor, de situatia familiara, de varsta lor si de natura pensiei de care beneficiaza.

Trebuie numai sa introduca o cerere in tara de domiciliu, chiar daca a lucrat in mai multe tari ale SEE. Cererea trebuie introdusa cu un an inainte de iesirea la pensie, la Oficiul national de pensii. Este recomandat de a veni cu dovezi ale vechimii si slujbelor ocupate.

Adresa principala este urmatoarea: Office National des Pensions (ONP), Tour du Midi, 1060 Bruxelles, tél. +32 (0)2 529 21 11

Formularele E

Formularele E301 si 303, pentru transferul sau acordarea de prestații de somaj, pot fi cerute la ONEM (Oficiul national al ocupării forței de muncă)